

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
Joi 15 Ianuarie s.t.v.
 27 Ianuarie s.t.n.

Va esi joi'a si duminec'a.
 Redactiunea în
 Közép-utczá nr. 395.

Nr. 5.

ANUL XVII.
 1881.

Pretiuł pe unu anu 10 fl.
 Pe $\frac{1}{2}$ de anu 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
 de anu 2 fl. 70 cr.
 Pentru Români'a 2 galbeni.

O aventura în Petersburg.

Pe când pe tronul țarilor se află Nicolae I, acesta eră așă de poporalu în cât parcură stradele Petersburgului ca unu simplu burgesu fără nici o escorta, culegându în drumu semnele unanime de respectu și afecțiune. Poliți'a pentru a opri elanul acestor simpatii populare, dete o ordonanța prin care opri pe publicu de a se adresă cătra țaru în preumblarea sa prin salutare séu vorbire. Acesta a datu nascere unei greșeli destulu de comice, a cărei victima fu dl Vernet comediantu.

Vernet eră pensionaru al teatrului francesu din Sant-Petersburg și jucă la teatrul Mihail.

Imperatul iubiă multu talentul seu și-l aplaudă multu pentru verv'a sa, pentru spiritul seu plinu de fineța și pentru veselie sa franșă.

În o séra preumblându-se pe perspectiv'a Newski, imperatul Nicolae zari între publicu și pe comediantul Vernet.

— O, iéta unu din amicii mei.

Și mergendu dreptu la actoru i întinse mân'a.

— Joci în asta-séra Vernet?

— Da Sire, — respunse comediantul pré emoționatu de întâlnire.

— În ce piesa?

— În „Le père de la debutante“.

— În unu din rolurile vóstre cele mai frumoșe; voi fi numai de cât la reprezentațiune.

Dupa aceste cuvinte parascesce pe Vernet adresându-i unu surisu amicalu.

D'abiă imperatul disparuse și unu agentu de polițiá lovindu pe Vernet pe umere i spune sél urmeze.

— Și unde voiesci sé te urmezu? — întrebă Vernet.

— La arestu.

— Glumesci?

— Nici o rezistența, trebuie sé sciti, că e opritu d'a vorbi cu imperatul și dvóstre ati contravenitu formalu la acestu ordinu al polițiiei.

— Dar pentru numele lui Dumneșeu, Majestatea sa a vorbitu cu mine întâiu... Eu sânt Vernet actoru la teatrul francesu din Sant-Petersburg.

Agentul polițiiei nu-i dete voia a vorbi mai multu.

— Dar sânt cunoscutu de imperatul.

Deșerta reclamațiune, bietul comediantu e arestatu.

— Îmi vei da voia cel pușin sé scriu la teatru, — dișe el agentului.

— Veti scrie dupa raportul meu.

— Și când veti face raportul vostru?

— Dupa miediuł noptii, dupa ce-mi voiu terminá revisi'a.

În acea séra imperatul Nicolae se află în logiá și vedendu, că nu se represinta pies'a: „Le père de la debutante“ ordonă ca directorul teatrului sé vina la el.

— E bine, dle ce misteru e ast'a? Amu întâlnitu pe Vernet pe perspectiva și m'a anunțiatu, că va jucă asta-séra și eu nu-l vedu nici macaru trecutu în programu.

— Sire... sântemu desolati, Vernet a disparutu.

— Cum... disparutu?

— L'amu cautatu pretutindeni și acasa și la amici... Nimeni n'a pututu sé ne dé vr'o însciințare. Trebuie sé i se fi întemplatu vr'o nenorocire camaradului nostru.

— Este imposibilu, — dișe Nicolae.

D'odata înse lovindu-si fruntea dișe:

— A ghicescu! Imbeciliu ceia, nu e altu-ceva. L'au arestatu de siguru. Eu sânt vinovatu.

La ordinu imperatului doi ajutori de câmpu eșira rapede și în 20 minute intrara în logi'a imperiala urmati de comediantu.

— Scumpul meu Vernet, sânt desolatu, — dișe țarul. Iérta-me de acestu micu inconvenientu. Vedeti nenorocirea, ranimu pe amici fără a ne gândi. Spune-mi cu ce sé te mulțareșcu, aide cere-mi ceva!

— Sire, — dișe spiritualul comediantu, suridendu și sarutându mân'a ce-i întinsese imperatul, amu numai o favóre a-ti cere: ca vedendu-me alta-data pe ulița sé me dispensati de onórea d'a-mi vorbi. P.

Ceriuł stelosu.

— Fragmentu astronomicu. —

(Urmare.)

Semnul lui Cepheus atinge cu unu picóru Stéu'a polara, și cu capul Drumul de lapte. Cu totul aprópe de acest'a în Drumul de lapte stă frumós'a sa Cassiopeja, cunoscuta prin form'a unui W de 5 stele flacarátóre.

Dela Cassiopeja cătra amiedfadi vom află pe Andromeda cu 3 stele clare și cu pėta laterala în brău, avėndu form'a unui noru micuțu și albastru, în ochianu înse se desface în mii de stelute. Mai sus pe Drumul de lapte zarimu pe Perseus și pe inflacaratul Algenibu la acărui parte drėpta se afla Algor în capul Medusei. Pe Drumul de lapte mai cătra resaritu aflămu pe Amig'a cu Capella ce este o stea fórte luminátóre în form'a unui trianglu lungitu.

Acolo, unde Drumul de lapte se împarte spre apusul de nordu — stă *Lebed'a* cu *Deneb*; mai departe în apusu, sub Drumul de lapte sare *Pegasul* și *Delfinul*. Sus, către a médiadi începe să se lungesca Zodiacul: *Udatoriul*, *Pescii*, *Berbercele*, *Taurul* cu falnicul *Aldeberanu*. La drépt'a de Drumul de lapte spre resaritu lucește frumós'a stéu'a a lui *Orion*, și jos mai departe ne delectéza stéu'a cea mai lucitóre — *Sirius* în *Canele cel mare*.

La stâng'a Drumului de lapte sânt respândite, peste *Canele cel micu* — alte zodii: *Gemenii*, *Racul* și *Leul*.

*

Acum sântemu la începutul lunei lui februarie.

Drumul de lapte începe dela sudu — sudu-ostu să crésca — și se apléca pâna la apusul de nordu. Sus în părțile apusene iéra vom vedé pe Amig'a cu schinteió's'a *Capella*, *Perseus* și *Cassiopeja* luminându; mai din jos stă *Andromeda*, peste ea *Cepheus* și sub acésta mai jos vom aflá *Lir'a* lui *Orpheu* și și *Lebed'a* în care Deii au straformatu pe Cantatoriu, dupa ce respectivul fu ucisu de *Bachantinele* thracice.

Colo la miédiadi atinge maciuc'a lui *Orion* Drumul de lapte. *Orion* este unu erou vênatoriu din *Chios*; în mân'a drépta ține maciuc'a și braçul stângu este acoperitu cu o pele de leu. La brâu i stă spad'a de 3 stele frumóse. Pe umerul dreptu arde cu lumina roșiata o stéa de o marime prima — *Beteigeuze* — și vis-à-vis de acésta pe umerul stângu arde incetu *Bellatrix*. Jos, la picíorul stângu, se mai vede o stea de prim'a marime — *Rigel*; la ascuțitul spadei se observa câtva spuz'a de focu stelosu, care este pét'a lui *Orion*. Deci, brâu stelosu, ecuatorul ceriului nocturnu, care în planițe ecuala cu ecuatorul paméntului désparțesce o jumetate de ceriu nordicu, și alta de sudu.

Orion a muritu, — dupa cum ne enaréza myth., — împunsu în calcáie de unu scorpionu pe care *Diana* îl tramisese anume la *Orion*, căci dénsa se temea de vênatoriul acesta fórté, că el va nimici tóte animalele de pe insul'a *Chios*. În lun'a acésta nu putem vedé *Scorpionul*, căci el numai atunci apare pe ceriu dupa ce *Orion* a apusu. La picíorele lui *Orion* se vede *Epurele* pe care *Diana* l'a lasatu lui *Orion*, ca acésta să aiba și pe ceriu ceva de vênatu. În ambele părți a drumului de lapte jos, la resaritul de sudu vom aflá și *Capaii*: *Canele micu* și *Canele cel mare*. Primul consta dintr'o stea frumósa de prim'a marime — *Procyon*; și al doilea posedé steu'a cea mai arđátóre de pe ceriu — *Sirius* seu *Ardiatoriu* dupa cum îl numiau betráni.

În gura, în spate și la picíore stau 4 stele frumóse de a dóu'a marime.

În dílele caniculare, când sórele cu *Caniculu* (*Sirius*) resare, atuncea poetul anticu cu numele *Aratus*, cam așa cântá:

„Pómele în gradina și în câmpu se cocu,
Sirius le frige, apoi le și arde tribil cu focu“.

Sirius erá la *Egipteni* așa de sântu încât îl facusera și de pazitoriu de anu — și când resariá acesta cu sórele dimpreuna, atuncea la *Egipteni* începea lun'a prima din anul lor.

Pusu pe bolt'a ceriului isi areta Zodiacul semnele sale cam cât de bine. Colo jos, la apusu, unde *Pegasul* — aripatul calu al *Muselor* aruncându cu copit'a în muntele *Eliconu*, a destupatu isvorul poetilor. *Pegasul* constá din 3 stele mai frumóse un'a în aripa, alt'a la picíoru și mai un'a în cóma; acuma începe semnul cel mare, dar fórté splendidu al *Pescilor* de a apune, în care semnu cerescu se afla punctul primaverosu în care sórele la 21-le martie trece ecuatorul. Înainte cu 2000 de ani se aflá punctul acesta în semnul *Berberelui* —

de unde și pâna astadi se numesce punctul acela — Punctul nularu al *Berberelui*.

Berbercele zace lângă *Orion* sus, către apusul de sud, unde îl vom aflá împodobitu cu 2 stele în córne.

Mai departe spre amédiadi lucescu frumósele stele ale *Taurului* cu *Aldeberan* și mai alte 4 stele. Aci sânt *Iadele* séu stelele de plóia, a căror resaritu se întemplá tómn'a și se credeau fórté însemnatóre de plóia.

În vérful córnelor de *Tauru* ce impungu Drumul de lapte se afla 2 stele schinteitóre și la spatele *Taurului* aflámu pompós'a grupa a *Plejadelor* séu *Sideriul* scepticu — séu *Cloti'a* dupa cum o numescu *Românii* nostri.

Maedler, renumitul astronomu a aflatu chiar în *Cloti'a* punctul gravitațiunii ceriului fix — stelosu — și care punctu este de millóné de sori încungíuratu.

Grecii, betráni cei renumiti, isi întocmiau semnatur'a și culesul câmpurilor numai dupa resaritul și apusul *Clotei* cu a *Sórelui*.

Plejadele, cele 7 fete ale lui *Atlas*, fiindu persecutate de *Orion*, abiá pe ceriu putura scapá de el.

„Ién vedi *Juone*, unde sta *cloti'a*, ca să prindemu și să mergemu?!“ auđimu înca astadi pe români întrebându. Nici *Grecii* nu faceau altu-cum.

De partea cea alalta a Drumului de lapte la resaritul de sudu, în semnul *Gemenilor* lucescu 2 stele clare și splendide — *Castor* și *Pollux*, și și mai un'a se vede la picíorul stângu alui *Pollux* lucindú. Acolo, unde semnul acésta atinge Drumul de lapte zace punctul în care *Sórele* isi ține culminațiunea cea mai suprema pe ceriu — *Solstiul* nordicu, séu cercul capricornicu.

Mai jos la vale spre resaritu aflámu și semnul micutu al *Racului* ce conține și o péta nebulósa, care în ochianu se desface în mai multe stelute. Grup'a acésta se numesce — *Ieslele*, și 2 stelute mai marcate sânt *Asinii mici*.

Grecii ne enaréza, că *Racul* acesta a pișcatu odata pe *Ercule* în calcáie, când acestu din urma s'a luptatu cu șerpele *lerneicu*.

Prin rênchiezarea acelor mánzi de asinu au învinsu Deii odata pe *Giganti*. Iéta, că și atuncea unii magari au sciutu să învinga chiar și pe *giganti*!

Colo jos, mai la vale șede *Leul* cel mare cu flacaratoriul *Regulus* în peptu, și cu *Denebola* în códa, și apoi cu alte stele de nordu forméza unu cuadratu iregularu.

În timpul *Grecilor*, când *Sórele* mergea cu *Leul*, atuncea erá lun'a cea mai calda de véra. Câmpurile stateau uscate, orcanele turbau marea și nai'a nu se mai putea ocármui.

La *Egipteni* erá *Leul* sentinel'a și totu-de-odata simbolul creșterei fluviului de *Nil*.

Jos, în partea resariténa de ceriu resare deja *Feciór'a* cu *Spica*, în care semnu se afla al doile punctu, unde *Sórele* atingéndu ecuatorul, trage dupa sine ecuinotiul autumalu.

Mai departe către resaritul de nordu, se radica *Bootes* — pazitoriu de ursi cu *Arcturus* cel pomposu — și, peste acesta, sus către nordu sta *Cumpen'a* și *Sierpele de nordu*.

*

Óre cum ne aréta ceriul stelosu sosirea lunei lui martie, căci primavér'a s'a deșteptatu?!

Părțile ceriului de vestu sânt tóte esundate de luciul giganticu a drumului de lapte și luminele ceriului din lun'a trecuta stau totu aprinse. Numai zodiacul s'a mutatu în câtva la drépt'a și se cufunda mai jos spre orizontu, de cât în lun'a lui februarie.

(Va urmá.)

A. S. Simonescu.

C e e n o u ?

Serat'a Suțu în București. Joi'a trecuta dl și dn'a Grigorie Suțu detersa în salónele dlor o splendida serata dansanta, despre care cetim în „Press'a”, că s'a început după 10^{1/2} printr'unu vals, care ținú aprópe o jumetate óra, dându astfel ocazie frumóselor danțuítóre a-si aretá toaletele dlor avute. Stapân'a casei, dn'a Grigore Suțu, purtá cu multu gustu și distincțiune o frumósa rochia albastra, garnisita cu firu galbenu; numérose pietre scumpe straluciau pe graćiós'a dómna. Dn'a Natalia Filipescu avea o rochia de catifea roșu închisu, garnisita cu atlasu roșu, iér dómn'a generalu Anghelescu își alesese o rochia alba de atlasu cu trena de flori. Dn'a Ecaterina Mihail Mitilineu purtá cu multa eleganța, o frumósa rochia de catifea négra, garnisita cu atlasu roșu. Dn'a Zoe Rioșanu, una din bunele danțuítóre, avea o rochia alba pompadur. O frumósa rochia de atlasu negru, garnisita cu jeuri, purtá cu multa grația dómn'a Maria Stefan Iorgulescu. Dn'a Elisa Boerescu avea o rochia négra garnisita cu flori roșii. Dșó-r'a Alesandrina Porumbaru avea o rochia de fail roșu; dșórele Arion, Oteteleșanu, Romalo, Cornescu, Ghica purtau cu multa grația rochii albe. Unu bufetu încarcatu, aședatu alaturea cu salónele de danțu, se aflá la dispozițiunea invitațiilor. Pe la ór'a unu și jumetate s'a servitu builon, pateuri etc. Abiá pe la órele dóue și jumetate s'a început cotillonul, carele se prelungi pâna pe la órele 5 și jumetate. Serat'a a fost în totu timpul fórte animata.

Diet'a desbate proiectul de lege relativu la urcarea dării zaharului și a cafei, care îngreunându fórte pe negustori, a deșteptatu mare resensu. Dintre oratorii partidei guvernamentale a escelatu Jókai, carele a atacatu fórte provocatoru opozițiunea estrema, care i-a și respunsu prin *Eötvös* și *Orbán*. Punctul de culminațiune a discusiunii a fost cuvântarea lui Sennyey, carele a dísu, că în condițiunile de astadi combate ori ce urcare a contribuțiunilor, și încheiá că nici odata nu va díce nimica de pe bâncele opozițiunii, ce mai târziu de pe bâncele guvernului ar trebui să revóce. I-a respunsu Tisza, dícendu, că la realisarea celor propuse de Sennyey se ceru bani, inse bani nu se potu face fára dári nóue.

Partid'a independinței a ținutu dumínece'a trecuta adunare în Budapesta, la care au luat parte vr'o patru sute de aderinți din tóte părțile țerei. Scopul a fost contopirea tuturor fracțiunilor, și astfel a întreprinde o acțiune solidara la viítórele alegeri. Inse s'a constatat, că deu în acésta partida nu este armoni'a ceruta. Cutare Daniil Helles a propusu o atitudine simpatica față de naționalități, ceea ce fu spriginita și de către Mocsáry, — inse adunarea respinse acésta propunere. S'au luat inse alte multe conclusiuni pentru assiguraarea acțiunii partidei.

Hymen la București. Dl *Emil Baleanu* și-a serbatu logodn'a marti sér'a, într'o serata intima la dl generalu Florescu, cu domnișór'a *Elisa Florescu*. — Dl *Ion Maresiu*, licențiatu în dreptu din Paris și procuroru la tribunalul Ilfov, s'a fidanzatu de curénd cu domnișór'a *Alesandrina Porumbaru*. — Dl *Petre Ene*, generu, s'a cununatu cu domnișór'a *Olga Ghica*. — Dl *N. Manolescu*, doctor în medicina, și-a serbatu cunun'a cu domnișór'a *Ecaterina P. Dumitrescu*.

O întrebare delicata agita spiritele în Cracovia. Este vorb'a, ca cine să pórté spesele produse cu ocaziunea festivităților arangiate în onórea visitei imperatului? Nici municipalitatea, nici districtul nu voiesce să le plátésca. Neputéndu-se înțelege, are să decida unu arbitriu. Locu-țiitoriul Galiției asemene s'a dusu acolo pentru complanarea neplacutei cauze, de va — reeși.

Carnevalu. *La Zernesci* corpul învețatorescu a datu la 23 januarie unu balu în sal'a edificului școlar, venitu a fost destinatu fondului bibliotecei.

Balu în Ciacova la 7/19 januarie 1881 în favórea școlii rom. gr. or. din locu, arangiatu în sal'a gradinei de petrecere. Subscriii ne simțim moralicesce obligati, a esprimá prin acésta cea mai cordiala recunoscința și mulțamita, stimatului publicu care ne-a facutu onórea presentându-se și contribuindu la acestu scopu filantropicu; și anume dnii: pretorele Iuliu Munteanu 3 fl., judele cerc. Erdélyi 2 fl., adv. Cornici 3 fl., prot. cat. Tinopl 2 fl. 50 cr., not. Serbu 3 fl., propr. Seleru 3 fl., Sempliner 2 fl., not. Gaița din Ghilad 1 fl., judele secund. com. Diminescu 2 fl., Kalnoy 2 fl., prot. la județu cerc. Mițu 2 fl., apot. Dobi 2 fl., Frombach 1 fl., par. gr. or. Gyuriciu 1 fl., dr. Kramolin 1 fl., juras. Horvat 1 fl., stud. Șerbanu 1 fl., com. Brendușa 1 fl., dn'a Kucera 1 fl. 50 cr., dnii Lincu 1 fl., N. Voinoviciu 1 fl. 60 cr., Ilie Ioanoviciu 1 fl., inv. Toța 1 fl., inv. Micu 1 fl., inv. serb. Ilieviciu 50 cr., Vasilie Daminescu 1 fl. 50 cr., N. Nicolaeviciu 1 fl., Laica 50 cr., P. Stoianoviciu 1 fl., M. Țeranu 1 fl., Zoratu tiner. 50 cr., I. Boceanu 50 cr., M. Jivanu 50 cr., C. Petroviciu 50 cr., I. Popoviciu 1 fl., M. Micu 1 fl., I. Borca 50 cr., G. Popoviciu 50 cr., M. Țuca 1 fl., D. Lazaroviciu 1 fl., M. Simonoviciu 50 cr., C. Iliciu 1 fl., E. Gerau 1 fl., C. Bociu 1 fl., Costaeț Dima 1 fl., A. Jivanu 50 cr., C. Mustețu 1 fl., N. Sandor 50 cr., D. Jivanu 50 cr., I. Șumarsky 50 cr., E. Isfanu 50 cr., N. Nadaiu 1 fl., I. Toma 50 cr., I. Lupulescu 1 fl., G. Jivanu 50 cr., I. Crețu economu 1 fl., Gr. Mustețu 1 fl., Jova Bocea 50 cr., N. Brebanu 1 fl., G. Davidu 1 fl., N. Fisciu 50 cr., N. Ardeleanu 50 cr., D. Voinoviciu 50 cr., ingin. Ivoviciu 50 cr., Micea 1 fl., neg. M. Panicu 1 fl., G. Ginchiciu 1 fl., I. Micu din Petroman, inv. gr. c. Popoviciu din Petroman 50 cr., A. Marinoviciu 50 cr., V. Dobrescu 1 fl., N. Sabu 1 fl., P. Iacobu 1 fl., N. Tuculia 1 fl., G. Jebeleanu 1 fl., Fratii Constantinoviciu 1 fl., I. Jebeleanu 1 fl., rent. m. Șonkleiter 1 fl., F. Conceatu mașin. 1 fl. 50 cr., not. Nicolaeviciu în Lighetu 1 fl., G. Voinoviciu 50 cr., G. Ioanoviciu, T. Ioanoviciu, Mézszáros, 50 cr., S. Dejiu 50 cr., Bajusz 1 fl., S. Frujiciu 1 fl., A. Ranco 50 cr., C. Diminescu econ. 1 fl., Rosenfeld 60 cr., Jean Mișiciu 50 cr., Beogradatiu 1 fl., P. Micea 1 fl., dn'a Viener 1 fl., Weisz 50 cr., N. Giba 2 fl., Boce 50 cr., Staiciu 50 cr., Eva Dula 80 cr., Georgeviciu 1 fl., I. Borca 1 fl., S. Pojar 50 cr., Francel 50 cr., Grün 50 cr., P. Spariosu 1 fl., G. Mustețu 1 fl., I. Uzonu 1 fl., Nedelco 1 fl., N. Popoviciu 1 fl., V. Nedelcoviciu 1 fl., dn'a R. Loțu 50 cr., I. Crișanu 1 fl., N. Mustețu 50 cr., I. Micu 1 fl., L. Montag 1 fl., P. Mihailoviciu 1 fl., Hertzog 1 fl., D. Constantinoviciu 1 fl., Nechiciu 1 fl., I. Țeranu 1 fl., Purius 1 fl., Fișeru 1 fl., Weisz 1 fl., Kohn 50 cr., P. Nedelcoviciu 60 cr., Hertu neg. 1 fl., Tempaoru 1 fl., Bilich 1 fl., M. Panicu juratu 50 cr., Miscoviciu 50 cr., I. Popoviciu 50 cr., Conn 50 cr., R. Brandais 50 cr., D. Serbu 1 fl., Popoviciu 1 fl., P. Ardeleanu 1 fl., N. Ranco 50 cr., G. Istvan 1 fl., C. Gyuriciu 50 cr., Siamet 50 cr., T. Bandu 50 cr., C. Tokin 50 cr., L. Klein 1 fl., Nicolau Uzon 1 fl. 40 cr., G. Dulger 90 cr. Sum'a 139 fl. 40 cr. Spesele 54 fl. 36 cr., remâne curatu venitu 85 fl. 4 cr. *Ilia Ioanoviciu* președinte. *Grigoriu Mustetiu* not. comit. școlii rom. gr. or.

Sciri scurte. *La Abrudu* Societatea de lectura româna în 23 januarie și-a ținutu adunarea generala. — *Poporatiunea Budapestei*, conform numerării din urma, este de 365,512, între cari 10,216 sânt soldati. — *Cardinalul Kutschker* din Viena dumineca fu lovit de vântu, și starea lui numai decât deveni atât de periculósa, încât fu provedutu cu stle sacraminte. — *Din*

satul Hircovec în apropierea Zagrabiei tota poporațiunea s'a mutat, căci din cauză cutremurului de pământ neconținut repetit nu mai putea să se așeze acolo. — *Numerul Boemilor în Viena*, după numărarea mai nouă, este două sute de mii; dar cei mai mulți din ei vorbesc germanește.

Sciri din Români'a. *Societatea de binefacere Elisabeta Dămn'a*, va da sămbeta la 17/29 ianuarie, sub înaltul patronaj al Dămnei, în sal'a teatrului național din București, un bal cu tombola, în folosul saraților; mai multe dămne au anunțat, că vor merge în costum național; acesta bal va fi onorat cu prezența Dămnei. — *Dl B. Constantinescu Livianu* și-a dat dimisiunea din postul de director general al ministeriului cultelor și instrucțiunii publice și a fost înlocuit cu dl Petrescu. — *Dl I. C. Bratianu*, cu ocaziunea zilei sale onomastice, a primit adrese de felicitări din toate părțile țerei. — *Dl C. Esarcu*, ministru reședințe lângă regele Elenilor, a primit titlul de trimis extraordinar și ministru plenipotențiar. — *O crimă grozavă* s'a petrecut de curând la Berlad, un tineru de vr'o 23 ani, Dimitrie Tonticu, a omorât pe muma-sa. — *Poporațiunea Constantiei* este de 5203, dintre cari numai 279 sânt români, mai mulți sânt tătarii, căci numărul lor se urca la 1804; dar la școala, după israeliti, copiii români sânt mai numerosi.

Cronic'a lumii.

Principes'a Bibescu. În societatea înaltă din Paris se vorbește actualminte multu despre principes'a Bibescu. Istori'a e destul de picantă, de aceea nu ne mirăm, că „Figaro” se ocupa atât de multu de ea. Înainte cu câțiva ani soția principelui Bauffremont nascută principes'a Chimay a parasit pe barbatul ei și s'a încetăținit în strainetate, unde apoi s'a maritat după principele Bibescu. Înse tribunalul francesu nu recunoșce ca validă despartirea principesei, și a sevestratu averea ei mare. Principele Bauffremont ar avea dreptul chiar să și aresteze pe fost'a lui soția, și numai din considerațiune față de principele Bibescu nu usăza de dreptul seu. Ce va urmă, vom vedé.

Oper'a din Paris a avutu în anul 1880 unu bugetu de 4.079,000 de franci la spese. Din această considerabilă sumă a costat luminatul 240,000 fr.; competențele autorilor și ale seracilor 500,000 fr.; pentru întreținerea în bună stare a edificiului s'au cheltuit 40,000 fr. Personalul a costat 1.200,000 fr. Montarea operei „Aida” a consumat 240 mii fr., a operei „Camte Ory” 30,000 fr. și aceea a operei „Korrigare” 80,000 fr. Veniturile au fost inferioare speselor.

Revist'a Critica ne anunția (nr. 49 din 6 dec.) că Gaster lucrăza la o crestomatia română care va cuprinde o gramatică prescurtată a limbii noastre și un glosar româno-germano-francesu, ier (nr. 51 din 20 decembrie) dl Lazar Sain (?) prepara totu în limb'a română o biografie asupra lui Moisi Mendelsohn, vietii și activității sale. Acestu studiu biografic, adaugă concompiacența Revist'a, va fi ornatu cu unu portretu al lui Mendelsohn.

Furi în Rusi'a. Citim în ziarul rusu „Golos”, că în orașul Saratoff se comitu de unu timpu în cōce niște furturi foarte stranie: omul intra într'o casa, fura unu paltonu, vr'o lingură de argintu, vr'unu obiectu ce-i pica supt mână și după ce nu este prinsu în flagrantu delictu de furtisagu, apoi singuru se duce la poliția și declară că a furatu cutare seu cutare obiectu dela cutare domnu. Întrebați de ce deca, nefindu prinși, aduc singuri la poliția obiectele furate, au datu unu

responsu totdeuna acelasi: pentru că neavându ce mânca, neavându de lucru, voiu să intru în închisore.

Cât scriu Englesii se pōte vedé din următoarele: În anul 1880 au aparut în Angli'a 4293 de cărți noué, 1415 au fost retiparite. Din aceste, 507 cărți noué și 163 retiparite sânt opuri de școala, clasice și filologice: 564 noué 155 retiparite sânt scrieri pentru junime; 380 și 200 privescu literatur'a romancieră, 87 și 58 sânt opuri juridice; 204 și 22 sânt scrieri politice și sociale; 211 și 74 sânt descrieri de caletori și opuri geografice; 132 și 55 sânt opuri poetice și dramatice, și în fine 353 sânt calendare și scrieri meteorologice.

Patru pitici. Între raritățile demne de vedutu ale Londrei se numera acum și cei patru pitici sositi de curând din America. Cel mai mare dintr'ensii este unu micu omulețu, de origine germană, și se numesce Commodore Foot. El s'a nascutu în fortul Wayne, Indiana. E de 23 ani, are aspectul unui comediantu ambulantu și înălțimea de vr'o 70 ctm. Commodore Foot pōrtă o medalie de aur ce i-a datu o deputațiune de femeie din Washington, districtul Columbia, ca semnu de distincțiune cumcă el e cel mai micu și mai bine crescutu omulețu, ce a pututu produce America. Miss Quialey este unu fenomenu foarte deosebitu, a cărei toaletă nu lasă nimicu de doritu. Are aspectul unei contese de pe timpul lui Ludovic XIV, vedută prin partea opusă a telescopului, și posedă totă simțibilitatea femeiescă a secului și etății sale. În cabinetul lateralu se afla o parechia în miniatură, care pōte servi de jucăria celor descriși mai sus. Este generalul Mite, în etate de 16 ani, avându o greutate de vr'o 5 chilogr., unu tineru domnișoru în fracu negru, legatura albă, peru blondu, cu voce copilarăscă, dar cu statură și aspectu barbațescu. Cea mai mare minune este înse miss Lucia Zarate, o mexicană tinera de 18 ani, care cântăresce cam 2 jumetate chilograme. Are aspectul unei pūpūși, statură fără nici unu cusuru, e cocheta, limbută și mândră. Se dice că la nascere a fost pusă într'o caseta de bijuterii, în locu de lăganu, că eră grea de 1 și unu sfertu chilograme și că într'unu anu ajunsse marimea ce o are adi.

Musica la îngrigirea bolnavilor. Această idee frumoasă a lui Richard Wagner se realizeza în Anglietă. Secretarul dela „Kyrle Society” împărtășesce tuturor celor ce se interesăza de spitale că se face o încercare pentru a se întrebuița music'a ca mijlocu de recreațiune, pentru pacienti, și că „Kyrle Society” e gata de a pune la dispozițiunea direcțiunilor acelor instituturi muzicanti. Acestu planu s'a îndeplinitu la spitalul din Leeds spre marea mulțumire a pacienților de acolo. Acum se face aceeași încercare în vr'o două spitale din apropierea Londrei. Lady Brabeson a daruit societății „Kyrle” 100 pūndi sterlingi pentru scopul acesta. Societatea invită pe cântăreți ca să ajute realizarea acestei idei umanitare.

Sciri straine. *La Paris* în septemân'a trecută au murit doi tineri români: Constantin Apostoleanu, al cărui cadavru fu transportat în patria, și Alexandru Romniceanu, care s'a înmormântat la cimitirul Ivry. — *Primariul din Athena* a facutu unu mare fiasco, anunțându, că în Greci'a s'a descoperit de curând unu capu-de-opera a lui Phidias, căci famos'a statua nu e decât o copia ordinară a Minervei lui Phidias. — *Dl Cr. Tocilescu* lucrăza în Paris la o scriere intitulată: „La Dacie après les Romains”, care va fi susținută ca teza de doctorat înainte facultății de litere din Paris. — *La Roma* se va ține o mare adunare populară în „piața del Popolo”, Garibaldi a refuzat să presideze.

Proprietaru, redactoru răspundătoru și editoru: IOSIF VULCANU.

Cu tipariul lui Eugeniu Hollósy în Oradea-mare. 1881. Strad'a principala nr. 274.